

Het jaar was nog geen drie maanden oud toen het COVID-19 virus in Nederland zo heftig toesloeg, dat het land op slot ging. De deuren van het museum gingen dicht en een voor ons nieuw fenomeen deed zijn intrede: museum@home. Naast dit digitale hoogtepunt, waren de kunstroute in het museum, het Jeugd Vakantieland in Ahoy, de YouTube-filmpjes en de publicatie van het boekje 'Gekke geurtjes' de hoogtepunten van 2020. Op de achtergrond werd doorgewerkt aan het onderhoud van het gebouw en het uitwerken van plannen voor onder andere de semi-permanente tentoonstelling G€DLAB en de FIOD-tentoonstelling.

Het jaar is zo anders verlopen dan we aan het begin van 2020 hadden gedacht en verwacht. De eindstreep hebben we met zijn allen gehaald dankzij de inzet en flexibiliteit van het hele team: zowel de collega's in vaste dienst, de vrijwilligers, bestuur, de uitzendkrachten, rondleiders en museumdocenten. In dit beeldverslag is het wel en wee van het Belasting & Douane Museum in 2020 vastgelegd. Veel lees- en kijkplezier, ook digitaal op www.bdmuseum.nl.

Frans Fox, directeur

Januari

Museum en buitenruimten rookvrij

Met ingang van 1 januari 2020 is het gehele museumterrein rookvrij geworden. Dit houdt in dat ook in de voor- en achtertuin, niet meer gerookt mag worden.

Tentoonstelling 'Gek op geld'

Deze tentoonstelling bracht de geschiedenis van geld tot leven aan de hand van zeldzaam munt- en papiergeld uit de kluisen van De Nederlandsche Bank. Ook bijzondere betaalmiddelen, gelddragers en spaarpotten waren in deze tentoonstelling te bewonderen. Met 'Gek op geld' werd een eerste invulling gegeven aan het nieuwe thema 'financiële bewustwording' in het museum. De tentoonstelling liep tot en met 8 maart 2020.

Podcast 'Goed met geld'

Op 12 januari is een aflevering van de Podcast 'Goed met Geld' in het museum opgenomen. Deze Podcast van Bas en Arjan, twee millennials die beiden ook bloggen over geld, was de vierde in een reeks van zes lezingen die in het kader van de geldtentoonstelling werd georganiseerd. De laatste was op 8 maart, toen 'marktplaats miljonairs' hun verhaal deden over hoe zij van een konijn een fortuin hebben gemaakt.

Spreekbeurtpakket Douane

Het werk en de wereld van de Douane is een aansprekend onderwerp voor het houden van een spreekbeurt of maken van een werkstuk. Speciaal daarvoor is een geheel nieuw pakket gemaakt, met medewerking van de Douane.

Februari

Doeraks HONDeiding

In de voorjaarsvakantie ging een unieke rondleiding van start. Met Doerak als aabare knuffelgids op de arm konden kinderen op pad voor een interactieve rondleiding. Op verschillende plekken in het museum legt Doerak van alles uit en geeft toelichtingen. De HONDeiding wordt gratis aangeboden en is leuk voor het hele gezin.

Maart

Museumnacht 2020

Zo'n 600 mensen, onder wie veel jongeren, hebben op zaterdagavond 7 maart ons museum bezocht. Alles stond in het teken van de tentoonstelling 'Gek op geld'. Roulette spelen, magic wallets knutselen en een rondleiding op zaal door Miss Golddigger, dat waren de ingrediënten voor onze museumnacht 'Poen pakken & Gold Diggen'.

Corona uitbraak: Eerste sluiting museum

In lijn met de kabinetsmaatregelen tegen verspreiding van het Coronavirus werd het museum op 16 maart gesloten voor publiek. In eerste instantie was dat voor enkele weken, maar niet veel later werd een verdere lockdown tot 1 juni 2020 afgekondigd.

April

Museum@home

Omdat de deuren aan de Parklaan in Rotterdam gesloten bleven, brachten wij het museum bij de mensen thuis. Begin april ging 'museum@home' online op de museumwebsite. Daar konden bezoekers digitaal op pad door de geschiedenis van belastingen in Nederland en samen met museummedewerkers hun favoriete objecten bekijken. Ook waren er creatieve thuisactiviteiten en materiaal voor thuisonderwijs te vinden. We telden in april ruim 6000 online bezoekers.

Digitale Museumweek

Van 20 tot en met 26 april gaf de Nationale Museumweek in digitale vorm toegang ons culturele kapitaal. Samen met het Nationaal Comité 4 en 5 mei werd 75 jaar culturele vrijheid gevierd. Ruim 400 musea hebben meegewerkt aan deze bijzondere editie. Ons pronkstuk was het symbolische 'Tientje van Liefvink', dat alle huishoudens in Nederland ontvingen tijdens de geldzuivering vlak na de Tweede Wereldoorlog.

FIOD- tentoonstelling uitgesteld

Op 24 april 2020 stond de opening van de tentoonstelling 'FIOD-fraudebestrijding' gepland. Deze expo en escaperoom in één kon door de sluiting van het museum niet afgebouwd worden. Besloten is deze tot in 2021 uit te stellen.

Mei

'Find me when it's over'

In ons museum zijn opnamen gemaakt voor de korte film 'Find me when it's over', waarvan de boodschap duidelijk was. Op een prachtige manier werd het gevoel verbeeld dat bij Rotterdamse musea heerste tijdens de sluiting. In totaal deden acht Rotterdamse musea mee aan deze productie van Trenchcoat Film samen met Scapino Ballet Rotterdam, die in de laatste week van maart online is uitgebracht.

Juni

Heropening

Met de nodige voorzorgsmaatregelen om de veiligheid van bezoekers en medewerkers te kunnen garanderen, openden wij onze deuren weer op 9 juni. Belangrijke maatregelen waren o.a.: het vooraf reserveren van bezoek en het volgen van een uitgestippelde route met eenrichtingverkeer. Ook was er een maximum aantal bezoekers vastgesteld om anderhalve meter afstand te kunnen houden. Wij hebben als extra hygiënemaatregel het dragen van handschoenen verplicht gesteld.

Speur Speel Ontdek

Met een vernieuwde speurtocht werd de vaste presentatie in de kijker gezet en kon het hele gezin op ontdekkingsreis in het museum. De opdrachten bij de speurtocht zijn divers en leuk voor het hele gezin. We kregen positieve recensies: 'Knap gedaan om zo'n lastig onderwerp met een speurtocht zo leuk en begrijpelijk te maken voor kinderen'.

Douanedek exclusief te reserveren

Het Douanedek was na de heropening exclusief te reserveren voor één gezin. Van dit half uur lang speelplezier te land, ter zee en in de lucht hebben veel gezinnen gebruik gemaakt.

Juli

Zomervakantie

Ook dit jaar konden kinderen uit Rotterdam en omgeving met het Jeugd Vakantie Paspoort (JVP) bij ons terecht. Na afloop van de speurtocht kregen zij naast de felbegeerde stempel in hun paspoort ook de zakgeldgids van de Gemeente Rotterdam mee naar huis. Voor meer 'pret aan de Parklaan' hebben we activiteiten georganiseerd die onder de beperkte mogelijkheden toch door konden gaan, zoals de workshop 'Ben jij een goede Douanier?'.

Augustus

Jeugd Vakantieland

De hele maand augustus was Ahoy het grootste speelplein van Nederland. In totaal hebben ruim 1500 kinderen daar de stand van het museum bezocht. Dagelijks werd voorgelezen uit het in eigen beheer geschreven en uitgegeven boekje 'Gekke geurtjes'. Ook konden kinderen testen of zij net zo'n goede neus hadden als speurhond Doerak.

Museumsnacks

Museumdocenten hebben in de tijd dat zij geen groepsrondleidingen konden geven, korte filmpjes opgenomen waarin zij op zaal vertelden over hun favoriete object uit de vaste collectie. Met deze museumsnacks over bijvoorbeeld de Trompsbank kunnen bezoekers zich verdiepen in de Nederlandse belasting- en douanegeschiedenis. De filmpjes zijn online op ons YouTube-kanaal en website te zien.

September

Schoolbezoek weer langzaam op gang

Het schoolbezoek kwam vanaf september weer langzaam op gang. Leerlingen onder de twaalf jaar konden zonder zorgen worden ontvangen. Voor het voortgezet onderwijs moest voor het veilig lesgeven 1,5 meter afstand kunnen worden gehouden van de museumdocenten en begeleidende leerkrachten. In het najaar werden ook rondleidingen georganiseerd, speciaal voor kids met leeftijdennoties.

Open Monumenten Dagen

Ter gelegenheid van de Open Monumenten Dagen (OMD) waren er op zondag 14 september in het museum mini-colleges te volgen. Alle colleges waren volgeboekt. Er konden uiteraard een beperkt aantal mensen per college aanwezig zijn in onze 'De Kuyper Salon'.

Nieuwe aanwinst in collectie

De collectie is aangevuld met de originele tekening van de cartoon die Bas van der Schot voor de Volkskrant heeft gemaakt naar aanleiding van de Miljoenennota 2020.

Prinsjesdag - Mondkapje

Prinsjesdag was dit jaar zonder de gebruikelijke tradities als de rijtoer, Ridderzaal en balkonscène. Wel waren er hoedjes én ... mondkapjes! Het symbool van deze Prinsjesdag in Coronastijl kreeg een plek in het museum.

Oktober

Webinar Maand van de Geschiedenis

Het thema van de Maand van de Geschiedenis was 'Oost-West'. Met dit onderwerp als leidraad presenteerde het museum op 14 oktober haar eerste webinar. Maarten Manse, promovendus aan de Universiteit Leiden, vertelde over het koloniale belastingstelsel in Nederlands-Indië.

Nieuw schilderij in de collectie

Op 27 oktober kreeg het schilderij 'De betaling van de tienden' een plek in de vaste presentatie. Het kunstwerk naar Pieter Brueghel de Jonge, ook wel 'De Belastingontvanger' genoemd, dateert uit circa 1630 en toont een chaotisch belastingkantoor vol administratie. Dit schilderij, door kopiisten uit het atelier van Brueghel gemaakt, is met steun van de Vriendenstichting gerestaureerd.

Onderzoek 'Belast Koloniaal Verleden'

Ter voorbereiding van een nieuwe tentoonstelling is onderzoek gedaan naar ons 'Belast Koloniaal Verleden'. In de gelijknamige tentoonstelling zullen belastingen en koloniale belastingssystemen centraal staan, als één van de aspecten van de Nederlandse overheersing. In een video op ons YouTube-kanaal worden in het museumdepot diverse objecten getoond, die de verhalen uit het onderzoek onderstreunen.

November

Musea Bekennen Kleur

Op 12 november hebben wij ons aangesloten bij het platform Musea Bekennen Kleur. MBK is een platform waar musea diepgaand met elkaar in gesprek gaan over de vraag hoe we gezamenlijk diversiteit en inclusie gaan waarmaken.

Indoor Kunstroute

Na een sluiting van twee weken ging bij de heropening van het museum op 19 november een indoor kunstroute van start. De route met toelichtende vouwfolder leidt bezoekers langs tien op belasting geïnspireerde kunstwerken van o.a. Isaac Israëli en Juriaen Pool.

December

Afsluiting museumjaar 2020

Met de tweede lockdown kwam op 15 december een abrupt einde aan dit museumjaar en de tentoonstelling 'Samensmeden, meesters in zilver'. De zilveren topstukken en schilderijen van oude meesters uit de collectie van Museum Boijmans van Beuningen, waren oorspronkelijk nog tot 17 januari 2021 te bewonderen. Vanuit huis konden mensen op een vernieuwd 'museum@home' terecht.

expositie

www.bdmuseum.nl Geïnteresseerd in de tentoonstellingen en activiteiten die in 2021 op het programma staan? Of meer weten over de vaste presentatie en collectie? Kijk op de website. Je kunt ook op de hoogte blijven door je op te geven voor de digitale nieuwsbrief. Ook dat kan via de website.